

Curtea Supremă de Justiție
D E C I Z I E

03 iulie 2013

mun.Chișinău

Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție în componență:

Președinte - Petru Ursache,

Judecători - Elena Covalenco și Nicolae Gordilă,

examinând admisibilitatea în principiu a recursurilor în anulare declarate de către Viceprim-ministru, Ministru al Ministerului Economiei, Valeriu Lazăr și Procurorul General Adjunct, Igor Serbinov, împotriva încheierii judecătorului de instrucție al Judecătoriei Buiucani, mun.Chișinău din 19 martie 2013.

Cauza a fost examinată în prima instanță de la 12.03.2013 pînă la 19.03.2013, în instanța de recurs în anulare de la 04.06.2013 pînă la 03.07.2013.

Asupra recursului în cauză în baza actelor din dosar, Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție

C O N S T A T Ă :

1. Prin ordonanța procurorului în Procuratura Anticorupție, Lilian Rudei din 28 februarie 2013 s-a dispus scoaterea de sub urmărire penală a cet.Victor Cuhal din lipsa în acțiunile acestuia a elementelor componenței de infracțiune prevăzute de art.361 alin.(2) lit.c) și d) Cod penl, cu clasarea procesului penal nr.201103369.

2. Ordonanța în cauză a fost anulată prin ordonanța procurorului interimar al Procuraturii Anticorupție, Ruslan Popov din 01 martie 2013, cu reluarea urmăririi penale.

3. Cuhal Victor, în ordinea prevăzută de art.313 Cod de procedură penală, s-a adresat cu plîngere în Judecătoria Buiucani, mun.Chișinău, solicitînd anularea ordonanței din 01 martie 2013, cu menținerea ordonanței procurorului Lilian Rudei din 28 februarie 2013, ca fiind legală și întemeiată, bazată pe cercetarea sub toate aspectele, complet și obiectiv a tuturor circumstanțelor, iar procurorul Ruslan Popov în ordonanța contestată nu a indicat care anume circumstanțe noi sau probe noi au fost descoperite ce ar servi temei pentru reluarea urmăririi penale.

4. Prin încheierea Judecătoriei Buiucani, mun.Chișinău din 19 martie 2013, a fost admisă plîngerea înaintată de către Victor Cuhal, dispunîndu-se anularea ordonanței procurorului interimar al Procuraturii Anticorupție, Ruslan Popov din 01 martie 2013, privind reluarea urmăririi penale în privința lui Victor Cuhal.

În motivarea soluției date instanța a indicat că legea procesual penală stabilește expres temeiurile privind reluarea urmăririi penale, și anume cînd se constată că nu a existat în fapt cauza care a determinat luarea acestor măsuri sau că a dispărut circumstanța pe care se întemeia încetarea urmăririi penale sau scoaterea persoanei de sub urmărire, ori dacă apar fapte noi sau recent descoperite sau un viciu fundamental în cadrul urmăririi precedente a afectat hotărîrea respectivă.

Instanța de judecată a constatat că procurorul R.Popov în motivarea ordonanței de reluare a urmăririi penale din 01.03.2013 nu a făcut referire la nici o circumstanță nouă apărută ce nu a fost examinată de procuror pînă la emiterea ordonanței privind începerea urmăririi penale și care urmează a fi verificată, și nu a indicat careva vicii fundamentale comise de procuror în gestionarea dosarului penal în privința lui V.Cuhal, din care motive a considerat întemeiată plîngerea acestuia din urmă.

5. Împotriva încheierii Judecătorei Buiucani, mun.Chișinău din 19 martie 2013 au declarat recursuri în anulare:

- Procurorul General Adjunct, Igor Serbinov care, invocând temeiul prevăzut de art.453 alin.(1) Cod de procedură penală, solicită casarea acesteia și dispunerea rejudecării cauzei în aceeași instanță, invocând că instanța de judecată eronat a constatat că procurorul ierarhic superior a reluat arbitrar urmărirea penală în lipsa unor temeiuri prevăzute de lege, făcând doar o altă apreciere a circumstanțelor cauzei, deoarece procurorul interimar al Procuraturii Anticorupție, Ruslan Popov, în temeiul art.287 Cod de procedură penală, a fost în drept de a relua urmărirea penală prin anularea ordonanței emise de procurorul Lilian Rudei privind scoaterea lui Victor Cuhal de sub urmărirea penală, pe motiv de ilegalitate a acesteia, dat fiind că la efectuarea investigației precedente și la adoptarea ordonanței de scoatere a lui V.Cuhal de sub urmărire penală și clasarea procesului penal au fost comise erori de fapt și de drept, la emiterea soluției neexistând în fapt cauza care a determinat adoptarea acestei soluții, iar judecătorul de instrucție a încălcat grav legea, acceptând examinarea plîngerii fără procedura prealabilă, fapt ce pune la îndoială imparțialitatea acestuia;

- Viceprim-ministru, Ministru al Ministerului Economiei, Valeriu Lazăr care, invocând temeiul prevăzut de art.453 alin.(2) Cod de procedură penală, a solicitat casarea încheierii și respingerea plîngerii lui V.Cuhal ca inadmisibilă, pe motiv că argumentele aduse de judecătorul de instrucție în partea descriptivă a încheierii întru motivarea soluției de admitere a plîngerii lui V.Cuhal sînt neîntemeiate, nu sînt însoțite de suport factual, urmînd a fi apreciate ca declarative, ceea ce constituie un viciu fundamental, care a afectat hotărîrea instanței, în acest sens făcîndu-se imposibilă stabilirea adevărului și pedepsirea persoanei vinovate de prejudicierea statului; Ministerul Economiei în dosarul dat are calitatea de parte vătămată, însă pe parcurs, careva informații privind desfășurarea urmăririi penale în adresa acestuia nu au parvenit, acțiuni prin care au fost îngădite drepturile de acces la justiție, la apărare, a egalității părților în proces, garantate de art.9, 17, 19, 60 Cod de procedură penală și art.20 din Constituția R.Moldova.

4. Examinînd admisibilitatea în principiu a recursurilor în anulare, verificînd argumentele invocate în raport cu materialele cauzei, Colegiul penal consideră recursurile inadmisibile din următoarele considerente.

Conform art.3 alin.(1) Cod de procedură penală, în desfășurarea procesului penal se aplică legea care este în vigoare în timpul judecării cauzei în instanța judecătorească.

Potrivit art.452 alin.(1) Cod de procedură penală, în redacția Legii nr.66 din 05 aprilie 2012, în vigoare din 27 octombrie 2012, persoanele menționate la art.401 alin.(1) pct.2) și 3), precum și, în numele acestor persoane, apărătorul sau reprezentantul lor legal, pot declara la Curtea Supremă de Justiție recurs în anulare împotriva hotărîrii judecătorești irevocabile, după epuizarea căilor ordinare de atac.

Însă, art.453 alin.(1) Cod de procedură penală, în redacția Legii nr.66 din 05 aprilie 2012, în vigoare din 27 octombrie 2012, art.455 alin.(2) pct.3) - 5), prevede că hotărîrile irevocabile pot fi atacate cu recurs în anulare în scopul reparării erorilor de drept comise doar la judecarea cauzei, în cazul în care un viciu fundamental în cadrul procedurii precedente a afectat hotărîrea atacată.

Prin urmare, normele de drept nominalizate prescriu, în mod expres, că pot fi atacate cu recurs în anulare doar hotărîrile judecătorești prin care a fost judecată cauza penală în fond, adică hotărîrile irevocabile de condamnare, de achitare sau de încetare a procesului penal, după epuizarea căilor ordinare de atac.

În cazul în care, potrivit legii, o hotărîre judecătorească nu parcurge căile ordinare de atac, aceasta deși a devenit irevocabilă, nu dispune de calea extraordinară de atac, adică nu poate fi contestată cu recurs în anulare.

Astfel, noile modificări survenite în procedura penală, permit de a conchide că hotărîrile adoptate de judecătorul de instrucție în ordinea art.313 Cod de procedură penală, privind pornirea urmăririi penale, scoaterea persoanei de sub urmărire penală, încetarea urmăririi penale, clasarea cauzei penale și reluarea urmăririi penale, începînd cu 27 octombrie 2012, nu mai pot fi examinate în ordinea recursului în anulare.

Cele menționate denotă faptul că, în speță, încheierea judecătorului de instrucție al Judecătoriei Buiucani, mun.Chișinău, adoptată în ordinea prevăzută de art.313 Cod de procedură penală, nu cade sub incidența categoriilor de hotărîri irevocabile prevăzute de alin.(1) art.452 Cod de procedură penală, care pot fi contestate cu recurs în anulare la Curtea Supremă de Justiție.

Concomitent, referitor la argumentul că cauza a fost examinată fără citarea părții vătămate, Colegiul atestă că, conform art.313 alin.(4) Cod de procedură penală, plîngerea împotriva acțiunilor și actelor ilegale ale organului de urmărire penală se examinează de către judecătorul de instrucție cu participarea procurorului și cu citarea persoanei care a depus plîngerea. Deci, legea națională nu a prevăzut antrenarea tuturor părților și a altor persoane participante la procesul penal în procedura examinării plîngerii unei părți concrete asupra actului procedural emis de organul de urmărire penală. Astfel, acestea nu sînt citate dat fiind că sesizarea depusă judecătorului de instrucție se referă doar la un drept, pretins a fi încălcat la faza de urmărire penală, ce îl vizează numai pe petiționar.

În aceste împrejurări, Colegiul penal conchide că recursurile în anulare urmează a fi declarate inadmisibile, fiindcă legea nu prevede o atare cale de atac.

5. În conformitate cu prevederile art.432, 453, 456 Cod de procedură penală, Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție

D E C I D E :

Inadmisibilitatea recursurilor în anulare declarate de către Viceprim-ministru, Ministru al Ministerului Economiei, Valeriu Lazăr și a Procurorului General Adjunct, Igor Serbinov, împotriva încheierii judecătorului de instrucție al Judecătoriei Buiucani, mun.Chișinău din 19 martie 2013, privind anularea ordonanței procurorului interimar al Procuraturii Anticorupție, Ruslan Popov din 01 martie 2013, privind reluarea urmăririi penale în privința lui Victor Cuhai.

Decizia este irevocabilă.

Decizia pronunțată integral la 10 iulie 2013.

Președinte

Petru Ursache

Judecători

Elena Covalenco

Nicolae Gordilă